

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนตำบลผักปัง
อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

Participation in Local Politics of the People of Phak Pang Subdistrict,
Phu Khiao District Chaiyaphum Province

นิตสันต์ พรหมเกต

Nidsan Promket

สุปิ่น สมสาร

Supan Somsa

คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต

Faculty of Political Science, Pitchayabundit Collage

E-mail: nuspong.ggg@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 28 มิถุนายน 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 30 มิถุนายน 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 มิถุนายน 25667

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนตำบลผักปัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนในพื้นที่ตำบลผักปัง จำนวน 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T - test และ F - test ตามลำดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.779

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินการเลือกตั้ง รองลงมาคือด้านหลักอุปการิยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการตัดสินใจทางการเมือง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมประชาชนในตำบลผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนใน ตำบลฝักปัง อำเภอกุญเชียง จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์และประกาศตามกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมในการเลือกตั้งสามารถตรวจสอบรายชื่อ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ประชาชน, การเมืองท้องถิ่น

ABSTRACT

The main objective of this research is to study the participation in local politics of the people of Phak Pang Subdistrict. The sample group used in the research was 361 people in the Phak Pang subdistrict area. The instrument used for data collection was a questionnaire consisting of 3 parts and an interview form. Statistics used to analyze data are descriptive statistics including number, percentage, mean, and standard deviation. Inferential statistics include T - test and F - test respectively. The confidence value of the questionnaire is 0.779

The research results found that Participation in local politics of people in Phak Pang Subdistrict, Phu Khieo District, Chaiyaphum Province Overall, it is at a high level. And when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was the election operation aspect. Next is the principle of non-apariyadhamma promoting participation. And the area with the lowest average is political decision-making.

Comparative analysis of local political participation of people in Phak Pang Subdistrict, Phu Khiao District, Chaiyaphum Province. classified by gender, age, status, and educational level Overall, people in Phak Pang Subdistrict, Phu Khieo District, Chaiyaphum Province, with different genders, ages, statuses, and educational levels, have no difference in participation in local politics.

The results of the problem analysis and solutions to the problem of local political participation of people in Phak Pang Subdistrict, Phu Khiao District, Chaiyaphum Province include: There should be public relations and announcements at an appropriate time period in the election. Names can be checked.

Keywords: Participation, citizens, local politics

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งเสริมระบบการเมืองให้มีความเป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอัน

เป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วม การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ในอดีตที่ผ่านมาประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมากการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้น มีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้วประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติก็พบว่าไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเอง ประสบความล้มเหลวอย่าง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคนที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ เพื่อไปทำหน้าที่คัดเลือกตัวแทนของตนเข้าไปออกกฎหมายและเข้าไปบริหารประเทศ ดังนั้น ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง และทำให้การเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรม ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งได้ดังนี้ 1) สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง 2) สอดส่องดูแลการเลือกตั้ง แจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียง 3) ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยพร้อมเพรียง 4) ร่วมตรวจสอบการเลือกตั้งโดยเป็นสมาชิกหรืออาสาสมัครขององค์การเอกชนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งรับรองให้ตรวจสอบการเลือกตั้ง 5) ร่วมเป็นเจ้าของหน้าที่จัดการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ เช่น กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนน กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เป็นต้น

การมีส่วนร่วมในรูปแบบของกลุ่มผลประโยชน์ การรวมตัวกันของบุคคลเป็นกลุ่มบุคคลหรือองค์กรในสังคม มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเท่านั้น โดยไม่มีเป้าหมายที่จะเข้าไปเป็นรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศแต่อย่างใด สำหรับเป้าหมายของแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไป บางกลุ่มอาจเรียกร้องให้รัฐบาลทำตามสิ่งที่กลุ่มตนต้องการ เช่น การเรียกร้องให้แก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน ราคาพืชผลการเกษตร หรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มของตน หรืออาจเรียกร้องให้รัฐบาลจัดทำนโยบายหรือโครงการที่กลุ่มตนจะได้เป็นโยชน์ เป็นต้น

ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของประชาชน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องชี้วัดพัฒนาการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับที่ดีแล้ว ก็มักจะกำหนดให้ประชาชนทุกระดับมีสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วม เนื่องจากการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรมคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้นประชาชนจะไม่มีส่วนร่วม

อย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติก็พบว่า ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเองประสบความล้มเหลว

องค์การบริหารส่วนตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 11,284 คน ที่ผ่านมาในการเลือกตั้งแต่ละครั้งพบว่าประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่เกินร้อยละ 75 ทั้งที่มีหน่วยเลือกตั้งประจำทุกหมู่บ้าน บางหมู่บ้านที่มีพื้นที่และประชากรมากก็มีมากกว่า 1 หน่วยเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังมีการรณรงค์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักในสิทธิหน้าที่และประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง แต่กลับพบว่านอกจากประชาชนจะไม่ให้ความสำคัญกับการรณรงค์ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังไม่ให้ความสนใจที่จะไปรับฟังการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทำให้ไม่มีความเข้าใจและไม่สามารถเชื่อมโยงนโยบายของผู้หาเสียงว่าจะให้ประโยชน์กับประชาชนอย่างไร รวมถึงไม่ตระหนักเห็นความสำคัญของการรับฟังข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ ทั้งนี้ อาจเป็นไปได้ว่าสังคมในปัจจุบันมีความสับสนซับซ้อนเป็นสังคมของการแข่งขันทุกคนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อสร้างฐานะและความมั่นคงของชีวิต ทำให้มีภาระทางครอบครัวและความจำเป็นด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีการเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัยทั้งในแบบถาวรและชั่วคราวหรือการไปทำงานห่างไกลจากท้องถิ่นที่ตัวเองมีสิทธิเลือกตั้ง เหตุผลเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้ประชาชนขาดความสนใจ ขาดความตระหนักและขาดโอกาสด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ขณะที่การประชาสัมพันธ์ของภาครัฐเพื่อปลูกฝังให้ประชาชนเกิดความตระหนักและสำนึกเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ดำเนินไปอย่างไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากปรากฏการณ์การเลือกตั้งที่ผ่านมาและการเลือกตั้งที่กำลังจะมีขึ้นดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติราชการในพื้นที่ตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้เสนอต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ใช้เป็นข้อมูล ในการสร้างความเข้าใจให้ประชาชนเกิดความตระหนัก มีจิตสำนึกและตื่นตัวที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปึง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 11,284 คน (อ้างอิงข้อมูลจากทะเบียนราษฎรที่ว่าการอำเภอกุฉีชุมพล ณ วันที่ 20 เมษายน 2566)

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชนทั้ง 17 หมู่บ้าน คณะผู้บริหาร บุคลากรเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลฝักปึง รวม 20 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง
- 2) ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น
- 3) ด้านการตัดสินใจทางการเมือง
- 4) ด้านหลักอุปถัมภ์ธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่ของตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ
2. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ ตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. ทำให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ
4. นำผลจากการวิจัยครั้งนี้ ไปเสนอเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผนนโยบาย แนวทางสำหรับพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนให้มีประสิทธิภาพเหมาะสม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลฝักปึง อำเภอกุฉีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 16,992 คน แต่ในการศึกษาวิจัยนี้จะใช้ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 11,284 คน จาก 17 หมู่บ้าน (อ้างอิงข้อมูลจากทะเบียนราษฎรที่ว่าการอำเภอกุฉีชุมพล ณ วันที่ 20 เมษายน 2566)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลฝักปึง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 361 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1967) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ แบบเป็นสัดส่วนโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 17 กลุ่ม จาก 17 หมู่บ้าน ตามสัดส่วนแต่ละหมู่บ้าน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน ซึ่งเป็นประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ตำบลฝักปึง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ จาก 17 หมู่บ้าน ได้แก่ โดยการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถาม ดังนี้

(1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

(2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด มีโครงสร้างดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคลิกของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนตำบลฝักปึง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน 37 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง 2) ด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง 3) ด้านการตัดสินใจทางการเมือง 4) หลักการบริหารนิยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับโดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยกำหนดเป็นตัวเลข และความหมาย

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ คือแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนและปฏิบัติการดังนี้

1) ทำหนังสือขอความร่วมมือ ในการจัดเก็บข้อมูลวิทยาลัยพณิชยบัณฑิตเพื่อขอความร่วมมือถึงนายกเทศมนตรีองค์การบริหารส่วนตำบลฝักปึง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ

2) ผู้วิจัยได้ติดต่อประธานชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย จากประชากรกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นแต่ละหมู่บ้าน (Stratified Sampling) โดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับประชาชนผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดจึงแจกแบบสอบถามให้ตอบแบบสอบถาม

4) ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติประมวลผล

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้ค่าสถิติในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ปัจจัยด้านทางสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบด้วย กลุ่มอาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน และวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนตำบลผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนตามปัจจัยด้านบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา ปัจจัยด้านทางสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบด้วย กลุ่มอาชีพ รายได้ต่อเดือน และตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน ใช้สถิติทดสอบที่ t-test และ F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา แนวทางแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน และข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามประเด็นแล้วเรียบเรียงนำเสนอในรูปแบบวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

9. ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 58.73 อายุอยู่ระหว่าง 42 - 49 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 31.58 และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.31 มีสถานภาพสมรส จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 69.53 และสถานภาพที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ ปวช./ปวส. จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 57.34 รองลงมาคือประถมศึกษา จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.24 และระดับการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.39

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลผักปัง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.30) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.47) รองลงมาคือด้านหลักอาชีพหรือการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

รวม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการตัดสินใจทางการเมือง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.27) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.47) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.80) รองลงมาคือ ข้อ 9. ท่านได้มีส่วนร่วมในการคัดค้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.76) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5. ท่านได้มีส่วนร่วมเป็นกรรมการนับคะแนนในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.71)

2.2 ด้านการร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D.= 0.51) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 15. ท่านได้มีส่วนร่วมเป็นกรรมการนับคะแนนในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.74) รองลงมาคือ ข้อ 11. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินการจัดการเลือกตั้งในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.71) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 25.ท่านได้มีส่วนร่วมเป็นกรรมการนับคะแนนในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.99)

2.3 ด้านการตัดสินใจทางการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.27) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 31.ประชาชนมีการตัดสินใจทางการเมืองโดยการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 0.85) รองลงมาคือ ข้อ 32.ประชาชนมีการตัดสินใจทางการเมืองโดยการเข้ากลุ่มสมาคมหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.93) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 40.ประชาชนมีการตัดสินใจทางการเมืองโดยการเปิดเผยต่อสาธารณชน ถ้าการเลือกตั้งมีการขายเสียง ($\bar{X} = 2.92$, S.D.= 0.67)

2.4 ด้านหลักอุปหริยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.44) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 43. อบต. ของท่านมีการออกกฎระเบียบข้อบังคับ หรือประกาศที่มีความสุจริตยุติธรรม ไม่เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.90) รองลงมาคือ ข้อ 44.ท่านให้ความเคารพและเชื่อฟังผู้นำท้องถิ่นของท่าน ($\bar{X} = 3.82$, S.D.= 0.77) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 41. เมื่อทาง อบ.ต.มีการจัดประชุมประชาชนในพื้นที่เป็นประจำ ท่านได้เข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.13$, S.D.= 0.70)

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปัง อำเภอกุฉีเยว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมประชาชนในตำบลฝักปัง อำเภอกุฉีเยว จังหวัดชัยภูมิ ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปัง อำเภอกุฉีเยว จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์และประกาศตามกำหนดระยะเวลาเหมาะสมในการเลือกตั้ง สามารถตรวจสอบรายชื่อ

2. ควรประชาสัมพันธ์ ให้มาดูรายชื่อที่จะมีสิทธิ์การเลือกตั้ง มีสิทธิ์จะเลือกตั้งหรือไม่

3. ควรช่วยกันในการรณรงค์ แนะนำ และประชาสัมพันธ์ ในการเลือกตั้ง แต่ละครั้งที่มีการเลือกตั้ง เช่น แจกแผ่นพับ ใบปลิว ขององค์การบริหารส่วนตำบล
4. ผู้สมัครควรมีคุณธรรม มีหลักธรรมในการดำรงตนในการใช้ชีวิตที่ดี
5. ควรใช้หลักธรรมะมาช่วยในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรมให้มากขึ้น

10. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลผักปัง อำเภอกุฉีชุม จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D.= 0.30) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.47) รองลงมาคือด้านหลักอาชีพหรือการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.44) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการตัดสินใจทางการเมือง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.27) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทางหน่วยงานที่รับผิดชอบเช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลผักปัง อำเภอกุฉีชุม จังหวัดชัยภูมิ โดยการมีการจัดประชุมประชาชนในพื้นที่เป็นประจำ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐานิตา เถลิ้มช่วง (2559) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาล จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทรา มากที่สุดคือปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในระดับเทศบาลจังหวัดฉะเชิงเทราให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ตามกฎหมายและจะไม่เสียสิทธิขั้นพื้นฐานตลอดจนการจัดการเลือกตั้งที่บ่อยครั้งประชาชนเองก็ยังคงออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอ ไม่คิดเบื่อบ้านเพราะด้วยเขาตระหนักใน ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั่นเอง ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของพรทิพย์ อริยเดช (2554) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลพังเทียมอำเภพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน ตำบลพังเทียม อำเภพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมาประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น “ไม่มีผล” ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่อย่างใด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ดา เอี่ยมชัย (2566) ที่ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตอำเภพระหมพิรามจังหวัดพิษณุโลก พบว่าการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ด้าน การดำเนินการเลือกตั้ง และด้านการร่วมรณรงค์เลือกตั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นกรรมการดำเนินการจัดการเลือกตั้งในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นกรรมการนับคะแนนในการ ดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปัง อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมประชาชนในตำบลฝักปัง อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระชัชชัย สมมตาสาทิโก (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากเพศสามารถที่จะแสดงออกในการเข้าไปมีส่วนร่วม ทางการเมืองได้เสมอทั้งเพศชายและเพศหญิงขึ้นอยู่กับความสนใจทางการเมืองของแต่ละบุคคลสอดคล้อง กับแนวคิดของพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2562) ที่ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การมีส่วนร่วม ทางการเมืองเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสมัครใจของสมาชิกในสังคมการเมืองที่จะกระทำ โดยมีจุดมุ่งหมาย ทั้งทางตรงและทางอ้อมต้องการมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายหรือการทำงานของรัฐบาล ไม่ว่าจะใน ระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติรวมถึงกิจกรรมง่าย ๆ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้งการถกเถียงปัญหาการเมือง หรือการสมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุศรา โพธิสุข (2559, หน้า 151-164) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลข้างฝือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เพศของประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกันต์ญาณัฐ อัญญาารพัฒน์ (2560) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของสตรีในเขตอำเภอเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าปัจจัยด้านอื่น ๆ คือ ภูมิฐานะ และระยะเวลาพักอาศัย ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของสตรีในเขตอำเภอเมืองทุ่งสงจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

11. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปัง อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการตัดสินใจทางการเมือง ดังนั้นทางหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในตำบลฝักปัง อำเภอกุเชียว จังหวัดชัยภูมิ ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบและติดตามการหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น การลงคะแนนเลือกตั้ง และการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในข้อมูลประกอบการตัดสินใจมีส่วนร่วม

1.2 ควรให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองอย่างทั่วถึง ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างอิสระโดยไม่มีการปิดกั้น

1.3 ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม สังคม ค่านิยม ให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองท้องถิ่นด้วย

1.4 ควรมุ่งเน้นในประเด็นวิธีการส่งเสริม การเลือกตั้ง ให้ความรู้ด้านกฎกติกาของการเลือกตั้งทุกระดับให้ความสำคัญกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการรณรงค์ทางการเมืองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สร้างจิตสำนึก ปลุกฝังค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตย และกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความต้องการให้มีคนดีที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาบริหารท้องถิ่นของตนประการสุดท้ายที่สำคัญที่สุด คือประชาชนทุกคนควรตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองไทย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลฝักปิง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

บรรณานุกรม

กองการประชาสัมพันธ์, กรุงเทพมหานคร. (2553). สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร เดือนกรกฎาคม ปี 2553. กรุงเทพฯ: กองการประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร.

กัลยา หนูสาย. (2550). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ถวิลวดี บุรีกุล. (2543). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2535). คู่มือเทคนิควิธีการส่งเสริมประสิทธิภาพในหน่วยราชการ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ปฏิบัติการโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนราชการ สำนักงาน ก.พ. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535.

วรทิพย์ มีมาก และคณะ. (2547). หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข. กรุงเทพมหานคร : ไร่ไทยเพรส.

วัชร ทรัพย์มี. (2523). การแนะแนวในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2541). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธีรฟิล์ม และไซเท็กซ์ จำกัด.

อนุรักษ์ นิยมเวช. (2554). บทความเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

Weiner, Myron. (1971). Political Participation: Crisis of Political Process. pp 161-163 in Leonard, Binder and others, eds. Crisis on Sequences in Political Development. Princeton: Princeton University Press.

Yamane, Taro. (1973). statistic and Introductory Analysis. 3rd ed. New York : Harper & Row.